

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

Pháp thoại tại tư gia – Hải Phòng – 13/10/2023

Kalama tri ân cô Diệu Hỷ ghi chép.

Thưa đại chúng,

Cách đây 20 năm vào mùa xuân 2003, chúng tôi đang ở Mỹ thì có một ông hội trưởng của một ngôi chùa mời tôi về thuyết pháp. Hội trưởng là sao? Bên Mỹ tăng ni hiếm lắm, thường xuyên là nhất tăng nhất tự, mỗi chùa một tăng/ một ni thôi. Có nhiều tiểu bang có tăng ni cho nên chỗ đó để đáp ứng nhu cầu của Phật tử, những người có điều kiện tài chánh, về thời gian, về nhân sự, tài lực người ta đi mua, thuê một chỗ làm chùa. Chỗ nào dân chủ thì ghé hội trưởng được bầu tới bầu lui.

Năm đó ở bang Alabama, ông hội trưởng đó người Việt gốc Hoa. Các vị đừng nóng ruột tôi giảng lạc đề, không phải. Ông mời tôi về thuyết pháp cái chùa mà ông làm hội trưởng thì điều kiện rất sơ sài, nhưng nhà của ông thì dĩ nhiên không bằng nhà này. Ông là người sành điệu cho nên ông có tất cả trà cụ, ấm chén rất chuyên nghiệp.

Khi ông rót trà mời tôi ông giới thiệu tôi, Đây là trà đất tiền, thơm, hiếm, quý. Người bạn thân đem từ Đài Loan về. Ông nói trước trà này rất khó uống; Ông đưa loại trà thứ hai, đất tiền là trà Phổ Nhĩ. Tới cái thứ ba ông đưa tôi loại trà tôi hay uống, ông hỏi tôi uống trà nào. Tôi suy nghĩ, tôi ở đây ba hôm mỗi hôm tôi uống một thứ.

Hôm nay tôi tới đây thuyết pháp, chỉ một đêm nên tôi đãi các vị một loại trà thôi. Trà này là trà đại hồng bào, hơi khó nuốt. Tôi cho đây là thứ trà rất cần thiết.

Không phải là ngon mà là cần.

Tôi nhìn trước mặt tôi toàn dân bốn mắt không. Bốn mắt, vô chai này. Tôi muốn nói 2 chuyện. Hồi này tôi đi một vòng, tôi ngồi xe quá lâu, nó bị hâm, bị nực, cho nên xin phép chư tăng tôi đi ra ngoài, tôi đi một vòng tôi nghĩ đến một chuyện mà tôi đặc biệt muốn gửi đến các vị trong pháp hội đêm nay, nhất là cô chủ nhà.

Xưa giờ các vị chỉ có biết một kinh thôi, một trường hợp, đó là kinh nói rằng, chúng sanh trong đời giống như con chuột:

- Loại chuột 1: Có con chuột làm hang nhưng không sống trong đó. Nó đào hang này nhưng nó sống hang khác; hoặc là nó đào hang nhưng nó đi lang thang lùm bụi, đồng rác.
- Loại thứ hai: Nó không đào, nhưng ai đào sẵn nó ở.
- Loại thứ ba: Nó không đào và ở trong cái hang đó.
- Loại thứ tư: Không ở hang và cũng không đào hang.

Hạng thứ nhất là đào mà không ở; hạng thứ hai ở mà không đào; hạng thứ ba nó đào nó ở; hạng thứ tư không ở cũng không đào.

Trong kinh giải thích thế này.

- Đào hang không ở là sao? Nghe pháp cho nhiều, tụng kinh cho nhiều nhưng mà không sống trong điều mình hiểu. Trường hợp như vậy gọi là đào hang nhưng không chịu ở. Nghe ở đâu có pháp hội thì tới dự. Bữa nay cho tôi nói thiệt bữa nha. Nghe nói ai dạy thiền cũng tới dự nhưng về tất cả những người hành thiền, những hành giả Việt Nam tôi thấy đều là bậc hạ.

Thiền có 3 bậc: Hành giả bậc thượng, bậc trung, bậc hạ.

- Bậc hạ = mỗi ngày buổi sáng, khuya, tối, chiều, trưa; buổi sáng sớm ngồi bao lâu, trưa xé xé ngồi bao lâu, tối trước khi ngủ ngồi bao lâu; 1 tiếng, 2 tiếng gì đó; ngoài giờ hành thiền ra là người hoàn toàn thất niệm, nghĩa là tung tăng không có tỉnh thức;

Theo tôi nhận xét. Tôi phải nói là tôi chưa từng gặp một vị sư, hay cư sĩ, hành giả nào Việt Nam, trong Việt Nam, bên Âu Mỹ và đặc biệt tại Thái, tại Miến mà được như tôi mong đợi, có nghĩa là ngoài giờ hành thiền tôi thấy cách đi đứng của họ là người an trú chánh niệm. Chắc có mà tôi không thấy. Tôi tới nhiều thiền viện của mình, họ vừa gặp mình cái là họ nhào tới họ chào hỏi, một cách rất là thất niệm. Các vị đừng nghĩ tại tôi là người quen. Không có đúng. Dầu trước mặt họ là thiền sư, là người họ tôn kính bậc nhất thì phải thường xuyên sống chánh niệm. Kể cả đang đi kinh hành mà gặp thiền sư đi ngang thì phản ứng đối với thiền sư cũng phải trong chánh niệm. Có hiểu không? Nhưng rất nhiều người không biết cái đó.

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Khi trình pháp lên nói tùm lum hết. Khoe nào có phỉ lạc, khoe con đã vượt qua cơn đau, con vượt qua bao nhiêu trở ngại, tu thiền. Thiền sư chỉ có ngáp dài thôi. Ở đây ai từng trình pháp ngài Tejaniya ở Shwe Oo Min, ngài thấy ai lên trình ngài cũng hoan hỷ, đặc biệt người Việt Nam lên trình ngài ngài thấy ngài mệt, ngài chán. Ngài có cái gỏi nữa, ngài lim dim nghe mình nói, ngài ngáp. Tại sao vậy? Là mình chỉ nói dốt thôi. Mình nào là phỉ lạc, ớn lạnh, nào là nghe nhẹ cả người; ngài chỉ hỏi có một câu thôi: Hiện giờ có chánh niệm không? Lúc đang trình có chánh niệm không? Trước mặt là ngài, sao nói dối. Hoặc là có người ngài hỏi, từ chỗ ngồi lên đây có chánh niệm không? Đâu dám nói dối.

Nghe hiểu không? Hạng này nghe ai dạy thiền cũng nhào tới nhưng họ không sống như họ biết.

Cho nên hành giả bậc hạ là sao? Ngoài giờ ngồi thiền theo đồng hồ thì sống như một người không biết đạo, biết thiền.

- Hành giả bậc trung là gì? Ngoài giờ ngồi 1 tiếng, 2 tiếng ra họ chỉ làm toàn việc lành thôi.

Bậc hạ là ngoài giờ ngồi theo đồng hồ thì có thể đi shopping, có thể gọi phone cho người thân, có đi chiên bánh xèo, có thể đi chiên chả giò, nói chúng sống như một người không biết gì hết.

Riêng ông bậc trung thì khác. Bậc trung là ngoài giờ ngồi thiền theo đồng hồ chỉ làm việc lành thôi, thí dụ như là nghe băng giảng, xem kinh, quét chùa, dọn tháp, rửa chén, phục vụ công ích, phục vụ đám đông.

- Hành giả bậc thượng: Không có đồng hồ. Không tu theo đồng hồ. Có nghĩa là buổi sáng vừa thức giấc là họ đã có chánh niệm, thông chân xuống giường họ chánh niệm luôn. Họ vẫn làm việc bình thường, mình nhìn người bậc thượng mình không có biết; họ vẫn làm việc bình thường; nhưng lúc nào họ thấy đến lúc thích hợp họ bèn rửa tay rửa chân vào họ ngồi. Họ cũng không nhất thiết 3 tiếng, 2 tiếng rưỡi, 1 tiếng. Họ không quan trọng. Họ thấy đủ rồi, được rồi, thì họ đứng dậy họ đi. Họ vẫn làm việc bình thường và chánh niệm liên tục 100% cho đến khi hết ngày đi vào giấc ngủ của đêm đó.

Đó gọi là thiền bậc thượng.

Các vị tự xét coi mình thượng hay hạ hay trung.

Hồi này tôi có nói 4 loại chuột.

Loại thứ nhất đào hang mà không ở.

- Loại chuột thứ hai, nó ở mà nó không đào hang. Có nghĩa là mình không học giáo lý, nghe ba chớp ba nhoáng như nghe được nhiều tu nhiều; tu rất là miên mật;

Cho nên, hạng thứ hai là không học giáo lý gì hết. Nhưng lâu lâu nghe ba chớp ba nhoáng họ cũng ngồi thiền như họ nghe.

- Hạng thứ ba, vừa ở vừa đào hang, có nghĩa là học nhiều và tu hành rất là miên mật.
- Hạng thứ tư, không ở hang, không đào hang. Là quý vị đó; giáo lý thì không học, ngồi thiền thì cũng không.

Các loại pháp sư thường nhắc đến bốn loại chuột này.

Nhưng đêm nay tôi lại nói đến 4 loại chuột khác. Trước mặt tôi là một bầy chuột. Muốn giảng bài này tôi kể hầu một câu chuyện. Tôi nói bằng nghĩa đen, không xài nghĩa bóng; trong mắt tôi các vị là chuột, như tôi sắp kể đây.

Có ông đó bị chứng tâm thần phân liệt, hoang tưởng, ổng ngủ không được, ổng mất ngủ rất nhiều đêm; ổng đi ra bác sĩ tâm lý, ổng nói có cách giúp ổng vượt qua cơn sợ hãi hiện tại hay không? Đó là đêm nào cũng thấy chuột bò đầy giường ổng hết; bình sinh ổng là người rất sợ chuột. ổng nhờ bác sĩ giúp. Bác sĩ nói, chuyện dễ, cho ổng uống an thần; trước khi ngủ thì uống sữa nóng, hoặc là ngâm chân nước ấm cho nó dễ ngủ. Thì bác sĩ cho thuốc dặn ổng uống ngày liều bao nhiêu bao nhiêu. ổng cầm ổng nói, thưa bác sĩ, chắc tối mai uống chứ tối nay chưa uống. Bác sĩ hỏi sao kỳ vậy? – Tại mấy đêm nay tụi chuột nó đang đá banh. Mà đêm nay tụi nó đá trận chung kết nên tui ráng coi nốt đêm nay.

Nghe hiểu gì không?

Ổng sợ chuột, nhưng ổng lại mê đá bóng. Mấy ngày nay tuy là mất ngủ vì đám chuột nhưng ổng còn tiếc trận chung kết đêm nay.

Nghe kỹ nha. Sợ chuột nhưng mê đá bóng; vì mê mà chấp nhận sống chung với lũ. Y chang chúng ta vậy. Miệng chúng ta nói đời là khổ nhưng trong đó có những vị ngọt mà các vị tiếc nó mà chúng ta bỏ không được. Có hiểu tôi nói gì không?

Tôi đã tiếp xúc rất là nhiều hành giả. Ở nhà chất đầy ba cái túi ngồi các vị mà ngồi tui chết liền. Tôi tiếp xúc rất nhiều hành giả, miệng nói là thiền, thậm chí họ nói thẳng với tôi: Sư, sư đừng thuyết pháp nữa, sư

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

đừng dịch kinh nữa, sư tập trung hành thiền đi. Tôi nghe cái mùi tanh tanh tôi biết rồi. Hỏi tại sao vậy? Hoan hỷ lắm, tốt lắm, mình sống đúng lời Phật, mình chìm trong chánh niệm, họ nói miên man hỏi tôi lặp lại lời ngài Tejaniya: Khi cô nói vậy cô có chánh niệm không? Khi cô kêu gọi người khác sống chánh niệm cô có chánh niệm không? Hiểu không?

Cho nên, cô nói vậy thôi. Bên Thụy Sĩ tôi có biết mấy người, bên Đức tôi có biết mấy người, bên Mỹ tôi có biết mấy người, họ đi qua Miến Điện dự được mấy khóa. Các vị biết họ an lạc được cái gì không? An lạc vì qua bên Miến Điện họ không phải làm việc nhà. Họ không cần làm việc nhà, họ không cần đi tưới kiếng, họ không thấy mặt ông chồng thấy ghét, họ không thấy mặt bà vợ thấy ghét, không thấy đám cháu nội, cháu ngoại bò lồm ngồm phiền phức.

Thứ hai, họ qua bên đó thức ăn Miến Điện rất khó nuốt, đã vậy, buổi chiều không cho ăn, đồ ăn khó nuốt họ ăn không được nhiều, mà buổi chiều bắt nhịn; cho nên, buổi sáng họ rất là đói; Mà khi đói họ ăn cái gì cũng ngon. Cho nên, bây giờ về mặt tinh thần họ không bị tra tấn bởi những chuyện nhà, còn về mặt vật chất thì họ khỏi phải lo âu gì hết, đặc biệt là không phải kiếng cữ vì cái gì ăn cũng ngon hết. Họ ở tại Sài Gòn, họ ở tại Mỹ, tại Châu Âu, họ phải kiếng tùm lum hết, bữa ăn được bữa không ăn được. Mà ở Miến Điện hôm nào ăn cũng ngon mà họ ngủ rất là ngon, là vì sao? Vì thời khóa của nó khuya là 3-4h phải dậy, luôn luôn trong tình trạng ăn thiếu, ngủ thiếu, cho nên giống như tù, cái gì nó cũng ngon hết. Thế là thấy an lạc. Nhưng mà trong khi tôi tiếp xúc với họ tôi biết, họ cực kỳ nặng lòng chuyện kiếm tiền, họ cực kỳ nặng lòng về vợ, về chồng, về con, có người họ cực kỳ nặng lòng vì mấy con chihuahua ở nhà trước khi đi hành thiền họ gởi, có người cực kỳ nặng lòng mảnh vườn sau nhà, họ sợ khi họ trở về mảnh vườn bị chết khô.

Mà họ mới gặp tôi thì họ nói luyên thuyên rất là nhiều, nhưng nói chuyện lâu mới xì ra, họ không như là họ nói. Chưa hết; bên Thụy Sĩ có một cô, ông chồng cô bị stroke, bị tai biến. Trước đây hai vợ chồng cùng nhau đi Mỹ, cô đi đâu cô cũng khoe là ông chồng cô là một nhà sư duy nhất có vợ, chồng con là một nhà sư duy nhất có vợ và sống với vợ, có nghĩa là ông tuy cư sĩ nhưng ông sống không thua gì một ông sư; đại khái vậy. Rồi, từ ngày ảnh bị bệnh, con chăm sóc ảnh, con có dịp học giáo pháp với ảnh, thích quá, hay quá; nhưng cô nói chuyện được 1-2 giờ đồng hồ sau, ăn cơm xong tôi đi ra vườn tôi ngồi thì lúc đó tự cô ra cô bùng trà cho tôi, cô nói thiệt, cô nói, muốn đi quá mà không ai ở nhà canh ông; rồi cô khoe nữa, tháng tới nhỏ cháu gái ở xa về coi ảnh coi như con tự do.

Thì ra, là những gì chúng ta nói nó không giống như thực tế.

Tôi biết đêm nay rất là khó nghe nhưng vì lòng đại bi tôi phải nói, không thể nào nói cho các vị vui được. Phải nói cho các vị đau.

Hồi này tôi có kể bốn hạng chuột; bây giờ nè, trong thời gian mấy phút còn lại tôi sẽ nói sang mấy loại chuột khác. Nghe cho kỹ.

- Loại chuột thứ nhất, ở nhà lá xây nhà tường.
- Loại chuột thứ hai, ở nhà tường làm nhà lá
- Loại chuột thứ ba, ở nhà lá xây nhà lá.
- Loại chuột thứ tư, ở nhà tường xây nhà tường.

Nghe cho kỹ nè.

(1) Ở nhà tường xây nhà lá là sao?

Đó chính là cô chủ nhà này nè. Mình sống trong một điều kiện hoàn hảo, một điều kiện, hoàn cảnh mà ai nhìn vào cũng thèm, nhưng tôi sợ là những gì cô làm bây giờ không đủ cho kiếp sau cô trở lại giống như vậy. Nhớ cái đó không? Cái đó quan trọng lắm nha.

Cho tôi nói thiệt được không? Theo tôi nhìn, cái nhà này nè. Bữa nay tôi nói thiệt, tôi nói rồi tôi đi luôn chắc không ai mời tôi về nữa đâu; ông em ruột tôi trong Nam cứ nhắc tôi, sư đừng nói chuyện mất lòng Phật tử, mà đi nói pháp cứ nói cho người ta vui không thì chết rồi. Cái nhà này nè, theo quan sát của tôi, các vị có cho 10 tỷ nó chỉ là số tiền nhỏ của gia chủ. Hiểu không? Đúng hay không? Cho tôi đoán mò đi.

Nếu chỉ dựa vào số tiền cúng dường mà cho rằng mình đã làm nhiều công đức thì chưa có chắc;

Tôi không kêu cô cúng nhiều mà tôi muốn đề nghị cô làm nhiều thứ công đức khác nhau. Đừng nghĩ bố thí xong là đủ, bởi vì cô có cúng 10 tỷ nó chỉ là một số nhỏ của cái nhà này thôi. Đừng hiểu lầm, đừng coi bố thí là tất cả.

Chưa hết đâu. Nghe cho kỹ.

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Trong kinh Tăng chi. Đức Phật có một lần, buổi chiều ông Cấp Cô Độc là một thí chủ lớn, hộ độ Tam Bảo vào lạy Phật, ông quỳ ông lạy ông xin về. Đức Phật hỏi ông câu này, tôi đã sưu lục kinh đó bỏ vào Kalama 4, kinh rất quan trọng:

- Này Anāthapiṇḍika, người có thấy hoan hỷ, có thấy hài lòng với hạnh bố thí của mình hay không?
- Bạch Thế Tôn, con rất là hoan hỷ, con rất là hài lòng, mãn nguyện với hạnh bố thí của con.

Là vì sao? Là vì ông đã từng bố thí đến mức táng gia bại sản, ông từng bố thí cúng dường thực phẩm đến đức Phật và chư tăng mỗi ngày ở nhà ông 2000 vị tỳ-kheo; vụ 2000 cho cơm tôi không sợ, sợ vụ thứ hai hơn. Nhà ông là một bệnh xá, tức là phía trước mỗi ngày có 2000 vị tăng đến lấy đồ ăn, đâu phải tăng không, mấy bà ni, hàng ngàn bà ni tới lấy đồ ăn; phía sau, tăng ni bị bệnh là ông đem về đó coi như lương y, thầy giỏi ông rước về để chăm sóc cho chư tăng; ông chăm sóc tăng ni, đương nhiên đức Phật là số 1; ông chăm sóc riết mà ông táng gia bại sản, dĩ nhiên phước nhiều thì ông kiếm trở lại. Còn cách nào ông kiếm trở lại thì nó lê thê lắm. Ông làm phước hết lòng ông.

Sẵn đây tôi nói điều luật này.

Chư tỳ-kheo khi xác định được, hoặc đoán vị cư sĩ nào là thánh nhân thì nên thông báo cho chư tăng biết, để liệu bề hành xử. Liệu bề là sao? Nếu chuyện chư tăng đi ngang, đi lui tới nhà đó không gây ảnh hưởng đến gia đình thì ok. Nếu gia đình họ đang gặp khó khăn về tài chánh thì chư tăng được đề nghị nên tránh gia đình đó, vì gia đình đó sẵn sàng gỡ viên gạch cuối cùng để để bát. Trong luật có điều luật như vậy.

Ông Cấp Cô Độc khi ông nghe đức Phật Ngài hỏi: Người có hoan hỷ, có hài lòng với chuyện bố thí của mình hay không? Thì ông là loại người tôi vừa kể, sẵn sàng gỡ viên gạch cuối cùng, bán viên ngói cuối cùng để cúng dường chư tăng. Cho nên, ông nói: Bạch Thế Tôn, con rất hài lòng, con rất hoan hỷ.

- Này Anāthapiṇḍika, tuy người đã bố thí như vậy, người đã rộng rãi như vậy, người đã hào sảng như vậy. Người bố thí như người không dễ tìm ở đời này. Tuy nhiên, này Anāthapiṇḍika, hãy tìm sự an lạc trong nếp sống viễn ly.

Thấy lâu lâu có tiền nghe tăng ni ở đâu rước về cúng dường âm âm, bao thơ dày cui cả xấp. Mấy sư về khoái, bữa nay ngon rồi. Nhưng mà không. Đức Phật Ngài dạy, chuyện bố thí nó chỉ là một phần điều kiện để nuôi dưỡng cơ thể người ta.

Thí dụ trong cơ thể của cô, canxi cần nhưng không phải là tất cả. Vitamin C, A, D, B1, B6, B12 cần thiết nhưng B12 có phải là tất cả không? Kham nhẫn, thiền định, Tàm, Úy, Niềm tin, Trí tuệ, Chánh niệm, cái nào cũng cần, nhưng mỗi cái chỉ là một phần thôi. Nghe kịp không?

Thí dụ, mấy cô nghe nói vitamin C tốt, mấy cô tưởng tượng đi, tưởng tôi như vậy mà sáng nào mấy cô đi ra bắt tôi uống 2 ly, quên cho ăn sáng. Trưa không cho ăn cơm cứ đi ra uống 2 ly, chiều cũng làm 2 ly, ngày 6 ly theo các vị tôi sẽ giống trái cam héo. Ok.

Hạnh bố thí cũng vậy. Hạnh bố thí chỉ là vitamin C, nó chỉ là calcium, chỉ là B1, B6, B12. Nó chỉ là một phần trong hạnh tu của mình thôi. Nha. Cho nên, khi đức Phật Ngài hỏi Cấp Cô Độc, người có hoan hỷ, có hài lòng với hạnh bố thí của mình không? Thì ông hoan hỷ. Nhưng đức Phật nói, chừng đó chưa đủ mà ông Cấp Cô Độc là một bậc thánh Sơ Quả. Đức Phật Ngài dạy, hãy tập sự hành trì sống an lạc với hạnh viễn ly, độc cư.

Đó chính là nội dung bài giảng tối nay. Tôi giảng xong tôi về.

Độc cư là cái gì? Độc cư nói gọn có 2. Độc cư thân và độc cư tâm.

- Độc cư thân là sống một mình, không có người thứ hai, thứ ba bên cạnh, ở căn phòng riêng, trong khu vườn riêng, miếng đất riêng, đó gọi là thân độc cư.
- Tâm độc cư là sao? Tâm độc cư là lòng không nghĩ đến ai, đến vật gì, để mà nó thích. Nó không nghĩ đến ai, đến vật gì để mà nó bức mình. Nó chỉ dốc lòng chánh niệm với cái gì đang diễn ra, đang xảy ra, đang hiện hữu, đang tồn tại, đang có mặt ngay trước mặt nó thôi. Có nghĩa là mỗi phút giây nó chỉ sống với một cảnh duy nhất; nghe kịp không?

Thí dụ, cầm ly nước nó chỉ biết ly nước thôi. Một với một. Người không tu tứ niệm xứ kêu cầm ly nước có phải một với một không? Đâu phải. Khi tôi cầm ly nước này, tôi nghĩ người quen cũ, rất thích xài đồ pha lê, cô đó bây giờ đã ôm cầm sang thuyền khác; sau lần cuối cùng gặp nhau ở đâu đó cô không quay lại đây nữa. Tôi cầm cái ly thủy tinh tôi nhớ người Phật tử quen giờ đã chết rồi không còn nữa; tôi nhìn cái ly này tôi nhớ chuyện chiều nay tôi đi shopping, người ta bán nguyên bộ ly giá rất mềm, nhưng tôi đang phân vân tôi không có mua. Hiểu không? Tức là, chỉ có một cái ly này không mà tôi nghĩ đến rất nhiều chuyện. Như vậy, tôi không phải là người độc cư, tôi không phải là người viễn ly. Hiểu không?

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

Người viễn ly là tôi chỉ biết có một tôi và một nó thôi. Hiểu không? Tôi cầm lên tôi biết đang cầm, đó là niệm tiêu oai nghi. Niệm bốn đại; tôi chạm vào cứng mềm, tôi biết là đất; tôi chạm vào thấy nóng, lạnh tôi biết đó là lửa; hiểu không?

Cho nên, lúc đó tôi chỉ biết có một cảnh, tôi làm gì tôi biết có một cảnh đó thôi. Đó là sống độc cư, sống viễn ly. Tâm không đi tìm cái gì đó để bực mình, không tìm cái gì để mà đam mê, thích thú thì cái đó gọi là độc cư.

Đức Phật Ngài dạy đầu có hào sáng bỏ thí cách mấy nhưng tập sống an lạc với nếp sống độc cư là như vậy đó. Bởi vì chỉ có nếp sống này thì các vị mới thật sự được hiện tại lạc trú. Được an lạc ngay tại đây và bây giờ.

Chưa hết, nó còn có cái sâu nữa.

- Nếu các vị là thánh hữu học, với nếp sống như vậy các vị sẽ mau chóng chứng được các quả vị cao hơn;
- Nếu mình là người phạm phu với nếp sống như vậy mình có hi vọng chứng thánh;
- Nếu mình vẫn là phạm phu thì với nếp sống này mình được an lạc, an toàn hơn.

Có phân biệt 2 chữ này không? An lạc = vui hơn, hạnh phúc hơn; an toàn = tránh được nhiều bất trắc.

Đức Phật Ngài dạy người thất niệm tâm tư của người thất niệm nó giống hết một người đứng ở chỗ đông người, rất dễ bị cọ quẹt. Có hiểu tôi nói không?

Có lần tôi đi metro ở London, Anh. Buổi sáng người ta đi như củi, tôi đi với người Phật tử họ nói với tôi, với tốc độ, với lượng người này một đứa bé rớt xuống chắc chết. Một người sống thất niệm nó giống người ở ngã tư chỗ đông người, họ rất dễ bị cọ quẹt; va chạm. Một người thất niệm là gì? Những gì mình thấy, nghe, ngửi, nếm, đụng, rất dễ dàng làm cho mình phiền.

Các vị có biết hiện giờ trước mặt tôi có rất nhiều người tôi nhìn họ tôi phiền là vì tôi thương hay tôi thích họ. Các vị có hiểu không? Còn có những người tôi nhìn tôi bực mình, các vị có biết không? Vì sao? Vì tôi thất niệm. Cho nên, chỉ có đám người này thôi có người làm cho tôi phiền vì họ đã trót làm cho tôi thương họ, có người làm cho tôi phiền vì ánh mắt họ làm cho tôi bực mình với họ. Chỉ vì tôi thất niệm thôi. Hiểu há?

Quan trọng là quan trọng chỗ đó.

Cho nên, khi đức Phật Ngài kêu gọi mình sống chánh niệm. Tôi biết các vị còn là tại gia cư sĩ, các vị còn đời sống với chồng, với vợ đề tài giảng hôm nay rất khó nuốt; nhưng mà tôi theo kinh nghiệm trong kinh dạy, trong trường hợp mình thấy mình không có cơ hội quay lại một nơi chốn nào đó hãy để lại cái gì đó mà trong 5 năm nhiều năm họ tiêu hóa dần họ sẽ có cái xài được; còn chỗ nào trở lại thì tôi chỉ cho bánh xèo, bánh in,.. tôi sẽ trở lại. Nhưng tình hình này tôi thấy kiếp này mà tôi trở lại là chỉ có hi hữu. Cho nên tôi đem cái gì tốt nhất, quý nhất tôi để lại nơi đây. Và, tôi đi.

Thí dụ, đứa con nào ở chung với mình, mình li xi nó mình không cần nhiều; li xi chút chút vì mai chiều nó ở chung với mình mà. Còn đứa nào nó ở xa quá, bên Mỹ nó về thì thôi, cho nó căn Phú Mỹ Hưng rồi thôi. Không gặp nó nữa.

Các vị nhớ nha.

Tôi nhắc lại hai chuyện. Chuyện thứ nhất là có những con chuột nó ở nhà tốt nhưng nó chuẩn bị nhà xấu; có con chuột ở nhà không ra gì nhưng nó chuẩn bị cái nhà tốt, có những con chuột ở nhà tốt nó tiếp tục chuẩn bị căn nhà tốt, và có những con chuột ở nhà không ra gì và cái ngôi nhà nó chuẩn bị cũng không ra gì. Tôi nghĩ bà con ở đây tự hiểu mình là loại chuột nào được không?

Một ngôi nhà tốt cho kiếp sau là gì? Ngôi nhà đó phải hội tụ đủ : Thảm Ba Tư, vách tường cẩm đá Ý, trần nhà đèn pha lê. Thảm Ba Tư là có giới, người cư sĩ đó phải có giới; có chánh niệm, có thiên định, có niềm tin; phải có kiến thức giáo lý, phải có thực tập chánh niệm. Thì tất cả những công đức này nó giống như những vật liệu làm nên một ngôi nhà sang trọng. Còn nếu mình chỉ có bồ thí, chỉ giới giáo lý thôi thì giống như một căn nhà, không ra gì mà nó chỉ có vỏ sang trọng thôi.

Bên Thụy Sĩ tôi biết một vài căn nhà. Cho tôi tôi không thèm nhưng tôi chỉ thích location. Còn có ngôi nhà tôi chỉ mê cái bếp thôi. Có cái nhà đó tôi chỉ mê khu vườn sau thôi. ở đây cũng vậy, một ngôi nhà hoàn hảo là chỗ nào nhìn cũng mê hết; Như cái nhà này, cho tôi tôi lấy liền đó. Nhà này chỗ nào cũng đẹp hết.

Nhưng cái ngon lành là chỗ này, sống sao đời sau sanh ra mình được cỡ này trở lên cái đó mới ok.

Nhiều nhà tôi chỉ thích một góc, như bên Lugano vùng Ý trên đất Thụy Sĩ, tôi chỉ thích một cái là am thờ Phật của chủ nhà, từ dưới núi tôi đi lên, nhà có garage, có phòng khách, cái gì tôi nhìn tôi cũng chán, tôi chỉ mê là ở ngoài cửa đi lên thì đi thẳng là nhà, quẹo trái leo lên một đoạn dốc, trên đó ảnh làm am thờ

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

Phật nhỏ thôi, mỗi cạnh chừng 3m, ảnh dựng nhánh cây, rễ cây, ngọn cây đáng đẹp, ảnh trang trí chỗ thờ Phật rất là đẹp. Có nhà tôi tới tôi chỉ thích có một góc. Có nhà tôi tới tôi thích 1/3, 1/4, có ngôi nhà tôi thích một nửa, có ngôi nhà tôi thích toàn phần. Nhà này tôi chỉ chê quá gần phố. Nếu tôi về tôi lên tường cao 4m tôi ở một mình. Tôi nói vậy không phải kêu cô cho nhà tôi, không phải; mà tôi muốn nói thế này, coi chừng mình là con chuột đang ở nhà tốt mà chỉ chuẩn bị nhà xấu. Nghe kịp không?

Và trong số này tôi nghĩ có nhiều người đang ở nhà xấu mà chuẩn bị nhà rất là tốt; còn tôi thì dĩ nhiên, các vị biết. Với cái biết của tôi, thì tôi cố gắng, hiện tại cái nhà tôi không phải là nhà tốt nhưng cái nhà tôi chuẩn bị phải là nhà rất là ok.

Tôi là ông sư mà, trú xứ tôi bên Mỹ chỉ có 150m² thôi, không kê đất, đất thì 3000 nhưng mà cái am tôi chỉ 150m² thôi. Nó nóng lắm. Bên Thụy Sĩ chỗ tôi ở không phải là của tôi mà chỗ của Phật tử đầu cơ, biết đầu cơ không? Họ mua nhà chờ bán lại. Thế là nay ở nhà cô này mai ở nhà cô kia, ở toàn nhà mới không. Cái nhà kỳ rồi tôi ở tôi phải dời nhà hai lần vì bán hết. Họ nói cái vĩa tôi tốt; ở đâu bán được. Mà tôi phải khoe một chuyện nữa. Tôi có biết thế này. Ế, vô duyên mà tiếp xúc với tôi là lập gia đình hết; mà tôi để ý nhiều lắm rồi. Xấu hoặc, vô duyên, không ai thèm nhìn, tới nghe pháp bữa là nó gả mỗi tay, gả không kịp.

Cho nên họ đồn vĩa tôi tốt. Thí dụ Hải Phòng, Hải Dương, Hải Nam mà cần bán phòng để tôi ở 3 tháng, tôi không lấy tiền cò, chỉ com nước đàng hoàng thôi.

Tôi hiện tại tôi không có nhà cửa gì nhưng mà có một điều những gì tôi làm tôi phải tính chứ. Nhà tương lai của tôi phải có thảm Ba Tư, phải có đèn Ý, phải có tường đá Ý, bồn tắm cẩm thạch Miến Điện, tôi nói nghĩa bóng, có hiểu không? Có nghĩa là tôi phải có Bồ thí, tôi phải có đa văn, tôi phải có chánh kiến, phải có niềm tin, phải có. Khi sanh ra đời sau tôi không có cần nhà lớn.

Nhà của tôi là cái gì? Tôi sinh ra tôi mau chóng gặp được minh sư thiện hữu, tôi ra 7 tuổi tôi phải giỏi, tôi đi tu, tôi nguyện thêm nữa là xin cho con được ly dục, con đừng thích tùm lum như kiếp này, khổ quá rồi. Tuổi tôi đã lớn và vẫn bị gọi theo tiếng Nhật là yamaha- già mà ham.

Tôi nói vấn tắt lại thôi. Tôi mong các vị nhớ 4 loại chuột; và, loại cuối cùng hồi nãy tôi nói, trước mắt tôi toàn dân mất kiếng không, thì tôi nhớ trong kinh đức Phật dạy thế này: Có những người, này các tỳ-kheo có đủ 2 mắt, có những người chột mắt, có những người sáng 2 mắt và có những người mù hai mắt.

Chột một mắt là sao? Là chỉ có khả năng thành công ngoài đời, kiếm sống rất thành công, có khả năng kiếm tiền rất giỏi nhưng về đời sống tâm linh thì cực kỳ nghèo nàn. Đó là người chột một con;

Người sáng hai con, là chuyện đời ok, khi vào đạo biết chặt lọc, biết nghe cái gì, biết cái gì là tinh túy của lời Phật để theo, ở ngoài thành công mà trong đạo cũng biết đường mà đi. Hạng này gọi là sáng cả 2 mắt.

Tôi nhắc lại lần nữa. Có nhiều người ở đây nghi ngờ, thấy ông sư về giảng đạo, nghĩ có 2 chuyện, một là về xin tiền, còn hai là nói cho mình vui. Nhưng mà thật ra các vị phải nhớ thế này, dầu muốn dầu không, nếu các vị hiểu đạo, nếu tôi có lòng gì đó thì các vị hiểu đạo vẫn tốt hơn chỉ kêu gọi các vị mà không dạy đạo các vị, có hiểu không? Nếu các vị hiểu đạo thì sự hộ trì các vị nó lâu bền hơn; đó là chuyện thứ nhất; chuyện thứ hai, nói gì thì nói, chúng tôi không nhận là người từ tâm ghé góp nhưng phải nói cũng chạnh lòng. Tôi không muốn cả đời bỏ tiền ra cúng dường mà đến lúc cận tử, lúc tuổi già cô quạnh sống trong sợ hãi, cô đơn.

Tôi làm ông sư tôi thấy cảnh đó nhiều lắm. ở Mỹ tôi từng tụng kinh, người ta mời phải đi chứ, củ sắn củ khoai mà. Tôi từng tụng kinh cho một đám nhà dược sĩ, bác sĩ, nha sĩ, luật sư, 8 người 10 người, xe Mercedes, BMW, Lexus đậu trắng parking nhà quán. Mà ông bố nằm trong quan tài mỏng lét như cái mền rách. Trước khi chết ông bỏ ăn cả tháng trời. Tôi cho các vị sống 90 tuổi nhưng mà nếu càng sống chỉ có lú lẫn và mệt mỏi thôi.

Tôi nói hoài chắc còn nhớ. 100 đồng đổi ra 5 lần 20 thì 5 tờ đó giá trị bằng nhau. Có đúng không? Nhưng 70 năm của đời người nếu chia ra mấy lần 15 thì giá trị nó khác nhau hiểu không? Vì 15 đầu đời mình là trẻ con, 15 năm tiếp theo nó sống không giống như 15 năm tiếp theo; 15 năm tiếp theo nó không giống 15 năm tiếp theo. Bởi vì sao? Bởi vì còn trẻ mình đại khờ, lớn một chút thì mình khỏe mạnh, chững chạc một chút nhưng mà bắt đầu lên tới tuổi 55. 15 năm đầu, 15 năm tiếp theo là 30, 15 năm tiếp theo là 45, 15 năm tiếp theo là 60, cứ như vậy thì các vị thấy càng về sau mấy lần 15 đó giá trị không giống nhau, đúng không? Vì cái này của mình sa sút dần.

Tinh thần sa sút, sức khỏe sa sút; cho nên, đêm nay với tất cả sự chân thành, tôi thiết tha nhắc nhở rằng. Tôi nhắc lại điều tôi mới vừa giảng ở chùa Bụt Mọc.

- Chỉ có kẻ có khả năng buông tay thì mới sống an lạc và chết thanh thản.

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

- Nếu tự xét thấy mình không có khả năng buông bỏ thì kể từ bây giờ, hạn chế sở hữu những cái khó buông bỏ. Hiểu không?

Chứ còn đừng than sự ơi khó. Phải học kinh nghiệm của tôi.

Nếu xét thấy khả năng mình khó buông bỏ thì thôi, mình hãy bớt sở hữu những cái khó.

Thí dụ hồi chiều tôi mới nói, chơi đồ cổ, đầu tư bất động sản, mua mấy khu đất vàng, cẩn thận cái đó, bởi vì có một ngày, mình bị điên lên được với cảm giác tiếc của. Trong kinh nói nhiều người họ điên:

- Vì nghèo,
- họ điên vì tiếc của,
- điên vì kẻ thừa kế không xứng đáng

hiện giờ chỗ ở của tôi bên Thụy Sĩ sát bên láng giềng tôi là ông cụ người Đức 92 tuổi, vợ ông là 62 tuổi. 2 vợ chồng cách nhau 30 tuổi. Vấn đề của ông là ông không có con, mà ông hiện là triệu phú, triệu phú không phải là ông có tiền triệu, sai; triệu phú là ông kiếm được tiền triệu mỗi năm. Chứ không phải là ông đang có tiền triệu, ông ghê hơn người có tiền triệu, ông đạt tới cảnh giới tiền triệu mỗi năm. Vấn đề là ông không có con. Và ông vì quá mê tiền.

Có người họ không ngừng đi kiếm tiền vì họ phải kiếm sống. Có người họ không ngừng kiếm tiền vì họ kiếm tiền quá dễ, hiểu không? Cứ búng tay là họ có được căn nhà để bán, búng tay là có căn nhà để bán.

Sẽ có một ngày các vị đau khổ không phải vì nghèo mà vì tiền quá nhiều, và kiếm tiền quá dễ.

Xin nhắc các vị một chuyện. Chuyện này vô cùng và vô cùng quan trọng.

Thế giới này nó là cái gì tùy thuộc trình độ quan sát của chúng ta.

Thế giới này là cái gì tùy thuộc trình độ của mình. Có người thí dụ họ nhà giàu mà không biết Phật pháp với họ thế giới này chỉ là vàng, bạc, đô la, euro, kim cương, rolex, patek philippe, đó là những mặt hàng đồ hiệu, xe hiệu, siêu xe. Thế giới này với họ là vậy. Nhưng với anh nghèo kiết xác thì thế giới này với họ là cơm, gạo, áo, tiền, là đồ mồ hôi, sôi nước mắt.

Trong miền Nam phát âm sai bét, đã dốt thường hay hiểu sai nghe cũng hay. Họ nói, Sài Gòn là hoa lệ - hoa cho người giàu, lệ cho người nghèo; mặc dù họ nói nghe hay nhưng mà trật; lệ ở đây không phải là nước mắt mà lệ đây là đẹp. Nhưng mà thôi kệ nó.

Giống như người ta nói đồng tiền đi với tiền tệ và tiền bạc. Tiền là thứ duy nhất gắn liền chữ tệ, bạc; Dù họ nói sai nhưng có cái hay của nó.

Tôi chốt lại bằng hai câu chuyện tôi nghĩ là quan trọng.

Đó là, hãy sống với tư cách, tình trạng của người có đủ 2 mắt. Có nghĩa là chuyện đời, chuyện đạo mình đều có chuẩn bị tốt.

Điều thứ hai, hãy là con chuột chuẩn bị cái hang tốt cho đời sau kiếp khác. Nếu chỉ biết vật lộn an lạc với cái mình đang có mà không chuẩn bị gì cho kiếp sau thì rất là sau.

Cũng lại kể chuyện Thụy Sĩ nữa. Cách chỗ tôi ở không xa, có cái chateau – lâu đài, sau 7 thế hệ truyền thừa, tới thế hệ cuối cùng không có con trai, chỉ để lại 2 người con gái, một cô bị tâm thần, một cô bị chứng kỵ nạng. Cô tâm thần không kể rồi, cô bị kỵ nạng thì so với người thường cô chỉ 50 % thôi. Sợ nạng. Cả 2 người không có nhan sắc; giàu cực kỳ mà không có nhan sắc. Cuối cùng, 2 chị em chết đi tài sản được giao cho chính phủ.

Đêm nay tôi nói hết cho các vị nghe, ở Thụy Sĩ tôi từng đặt chân tới rất nhiều chateau tuyệt đẹp, buồn chỗ là chủ nhà nói theo trong kinh là không có phước làm chủ, không có người thừa kế hoặc giờ lầy bầy rồi không về thăm được. Tôi đi leo núi, thỉnh thoảng tôi dừng chân trước hàng rào chứ đâu dám vô trong. Mỗi lần tôi nhìn nó đối với tôi là một thời điểm quán niệm. Tất cả rồi sẽ đi vào dĩ vãng.

Ok. Thời gian cũng nhiều. Các vị nhớ tôi nhắc cái gì không?

Nó rất là quan trọng.

Đức Phật hỏi ông Cấp Cô Độc:

- Người có hài lòng, có hoan hỷ với hạnh bố thí của mình hay không?

Ông nói: con rất hoan hỷ.

Ngài dạy: Đừng có xem chỉ có chừng đó mà phải tập sự an lạc với đời sống độc cư (độc – một mình, cư – sống). Sống một mình là gì? Là không để cái mình thích, cái mình ghét làm mình bị chi phối. Cái đó rất quan trọng.

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

Nếu các vị thấy chuyện chuẩn bị cho cái già, cái chết, kiếp sau là quan trọng, thì nên dành nhiều thời gian tìm hiểu Phật pháp, lắng nghe Phật pháp, chứ còn này tôi mới nói. The world is what you see, thế giới này chính là cái gì mà anh nhìn thấy. Nó chỉ đơn giản vậy thôi.

Tùy nhãn quan, tùy cách nhìn của mình mà mình sống ở đời này ra sao.

Tôi nói hoài, giống như một cơ thể khỏe mạnh. Ăn gì vô cũng ok. Nhưng có những cơ thể ăn đồ ngọt vô bèn chuyển qua tiểu đường. Ăn gì vô nó bèn chuyển qua cao máu, chuyển qua sỏi thận, sạn mật; nó ăn giống người ta thôi, nhưng vì cơ địa.

Ở đây cũng vậy. Ai sanh ra cũng mắt, tai, mũi, lưỡi, lục căn giống nhau. Nhưng nếu không khéo thì chuyện đời với mình là độc dược, chỉ làm mình đau khổ thôi.

Tôi ngừng lại ở đây.

Chúc các vị một đêm vui và không biết bao giờ gặp lại nhau./.